

Skrivelse om behovet av professionella ställföreträdare

Skrivelse av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen ställer Jan Jönsson (L) ett antal frågor om upphandlade tjänster för förmedling av ställföreträdare vid arbetsmarknadsnämndens förvaltarenhet.

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2020 att ge arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att inrätta en förvaltarenhet och upphandla företag som kan tillhandahålla professionella ställföreträdare. Detta mot bakgrund av att överförmyndarförvaltningen efterfrågat professionella ställföreträdare som kan förordnas för uppdrag som det inte är möjligt, eller lämpligt, att föreslå och rekrytera ideella ställföreträdare till. Den upphandlingsform som valdes för upphandling av tjänster för förmedling av och stöd till ställföreträdare i Stockholms stad (AMF 2021/811) var ett så kallat dynamiskt inköpssystem (DIS). Det innebär att leverantören i ett första steg ska godkännas som leverantör. För varje uppdrag som omfattar en huvudman skickas en förfrågan ut där leverantören kan lämna anbud.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och överförmyndarnämnden.

Stadsledningskontoret menar att leverantören som frågeställaren frågar om har inte klarat den lämplighetskontroll som överförmyndarnämnden genomför. De ställföreträdare som anställs representerar en bredd av kompetenser, erfarenheter och kunskap. Ingen huvudman har förordnats en ställföreträdare som föreslagits av leverantören i fråga. Det har inte heller funnits ingångna avtal om att tillhandahålla stöd till ställföreträdare.

Arbetsmarknadsnämnden menar att leverantören inte klarat den lämplighetskontroll som överförmyndarnämnden genomför. De ställföreträdare som anställs representerar kvalificerade personer. Ingen huvudman har förordnats en ställföreträdare som föreslagits av leverantören i fråga. Det har inte heller funnits ingångna avtal om att tillhandahålla stöd till ställföreträdare.

Överförmyndarnämnden har inte förmedlat några uppdrag till det företag som arbetsmarknadsnämnden upphandlat. Det beror på att föreslagna ställföreträdare inte klarat den lämplighetskontroll som alla föreslagna ställföreträdare får genomgå oavsett om de är ideella eller professionella.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Staden bedriver sitt arbete rörande ställföreträdare med huvudsaklig utgångspunkt i kommunfullmäktiges inriktningsmål *1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst*. Det är därför viktigt att vi erbjuder bra och kompetenta ställföreträdare till de som behöver, speciellt i de mer komplicerade ärendena. Att vi skalar upp vår förvaltarenhet med kompetenta medarbetare är en viktig pusselbit i detta.

De ställföreträdare som anställts representerar en bredd av kompetenser, erfarenheter och kunskap. Ingen huvudman har förordnats en ställföreträdare som föreslagits av leverantören i fråga.

Den leverantör som Jan Jönsson avser i sin skrivelse har efter förfrågningar lämnat anbud för uppdrag. Anbudet har inte antagits då de av leverantören föreslagna ställföreträdarna inte klarat den lämplighetskontroll som överförmyndarnämnden genomför.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 8 november 2023

Alexander Ojanne

Bilaga

Skrivelse om behovet av professionella ställföreträdare, dnr KS 2023/193-1.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi vill tacka för svaret på vår skrivelse.

Den som inte själv kan sköta sina ekonomiska och rättsliga angelägenheter har rätt att få en ställföreträdare, en god man eller förvaltare, utsedd. Vissa personer, som har komplexa problem eller som på grund av psykisk sjukdom är hotfulla eller våldsamma, behöver få en ställföreträdare med professionell kompetens. Tillgången till ställföreträdare måste vara god, oavsett ärendets komplexitet. Det behövs professionella ställföreträdare som kan åta sig dessa svåra ärenden.

Under den förra mandatperioden inleddes därför ett arbete med att dels upphandla professionella ställföreträdare och dels inrätta en egen kommunal ställföreträdarenhet med ställföreträdare anställda av staden, ett uppdrag som gavs till Arbetsmarknadsnämnden. Det är bra att L:s initiativ om en egen kommunal enhet nu kan ta det här ansvaret.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen ställer Jan Jönsson (L) ett antal frågor om upphandlade tjänster för förmedling av ställföreträdare vid arbetsmarknadsnämndens förvaltarenhet. Frågorna är:

- Varför väljer den rödgröna majoriteten att avbryta arbetet med en godkänd leverantör som besitter nödvändig språkkompetens?
- Varför väljer majoriteten att helt förlita sig på egna ställföreträdare trots det stora antalet svåra ärenden?
- Varför frångår majoriteten ingånget avtal och nekar ersättning till en godkänd leverantör som Förortsjuristerna?

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och överförmyndarnämnden.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	4
Arbetsmarknadsnämnden	5
Överförmyndarnämnden	6

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 augusti 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Staden bedriver sitt arbete rörande ställföreträdare med huvudsaklig utgångspunkt i kommunfullmäktiges inriktningsmål *1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.*

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2020 att ge arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att inrätta en förvaltarenhet och upphandla företag som kan tillhandahålla professionella ställföreträdare. Arbetet med inrättandet pågår och i nuläget har fem professionella ställföreträdare anställts och ytterligare tre är planerade att påbörja anställningar efter sommaren. Behov av att rekrytera ytterligare personal görs löpande och förvaltningen har planer och beredskap för fortsatt rekrytering. Detta beror i huvudsak på takten för inflöde av uppdrag och graden av komplexitet i ärendena. Intresset för tjänsterna har varit stort och många kvalificerade har sökt.

De ställföreträdare som anställts representerar en bredd av kompetenser, erfarenheter och kunskap. Att bygga en verksamhet och organisation där delning av kunskap och kollegialt lärande är central för att säkerställa hög kvalitet i förhållande till

huvudmännen och för att skapa goda förutsättningar för medarbetarna att klara de mycket komplexa uppdragen. Att bygga organisation, struktur och stöd för ställföreträdarna är också viktigt för att vara en attraktiv arbetsgivare där kvalificerade personer väljer att arbeta.

Den leverantör som Jan Jönsson avser i sin skrivelse har efter förfrågningar lämnat anbud för uppdrag. Anbuderna har inte antagits då de av leverantören föreslagna ställföreträdarna inte klarat den lämplighetskontroll som Överförmyndarnämnden genomför. Det är inte möjligt att på förhand avgöra vilka språk och vilken språklig kompetens en huvudman är i behov av i mötet med ställföreträdaren. Arbetsmarknadsförvaltningens bedömning är att huvudmans behov av språkstöd kan tillgodoses på andra sätt.

Ingen huvudman har förordnats en ställföreträdare som föreslagits av leverantören i fråga. Det har inte heller funnits ingångna avtal om att tillhandahålla stöd till ställföreträdare. Det framgår av upphandlings- och förfrågningsunderlaget att det inte fanns några garantier för ersättning eller att leverantören erhåller uppdrag.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen Skrivelse om behovet av professionella ställföreträdare anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 juni 2023 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 juni 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Nedan följer arbetsmarknadsförvaltningens svar på frågorna i skrivelsen i den ordning som de ställs:

1. Varför väljer den rödgröna majoriteten att avbryta arbetet med en godkänd leverantör som besitter nödvändig språkkompetens?

Leverantören i fråga har efter förfrågningar lämnat anbud för uppdrag. Anbuderna har inte antagits då de av leverantören föreslagna ställföreträdarna inte klarat den lämplighetskontroll som Överförmyndarnämnden genomför. Det är inte möjligt att på förhand avgöra vilka språk och vilken språklig kompetens en huvudman är i behov av i mötet med ställföreträdaren. Förvaltningens bedömning är att huvudmans behov av språkstöd kan tillgodoses på andra sätt.

1. Varför väljer majoriteten att helt förlita sig på egna ställföreträdare trots det stora antalet svåra ärenden?

Rekrytering av personer till uppdrag som god man och ställföreträdare ansvarar Överförmyndarnämnden för.

Arbetsmarknadsnämnden redogör i ärendet (AMF 2022/297) om att anställa professionella ställföreträdare för den lagstiftning och praxis som ligger till grund för beslutet att anställa personer som professionella ställföreträdare. Förvaltarenheten ska hantera de komplexa uppdragen till en nivå där de kan återföras till överförmyndarförvaltningen för hantering av en ideell ställföreträdare alternativt att huvudmannen klarar sig själv.

Förvaltningen har hittills anställt fem professionella ställföreträdare och ytterligare tre är planerade att påbörja anställningar efter sommaren. Behov av att rekrytera ytterligare personal görs löpande och förvaltningen har planer och beredskap för fortsatt rekrytering. Detta beror i huvudsak på takten för inflöde av uppdrag och graden av komplexitet i ärendena. Intresset för tjänsterna har varit stort och många kvalificerade har sökt. Förvaltningens bedömning är att möjligheten att rekrytera till förvaltarenheten är goda.

De ställföreträdare som anställts representerar en bredd av kompetenser, erfarenheter och kunskap. Att bygga en verksamhet och organisation där delning av kunskap och kollegialt lärande är central för att säkerställa hög kvalitet i förhållande till huvudmännen och för att skapa goda förutsättningar för medarbetarna att klara de mycket komplexa uppdragen. Att bygga organisation, struktur och stöd för ställföreträdarna är också en viktig för att vara en attraktiv arbetsgivare där kvalificerade personer väljer att arbeta.

2. Varför frångår majoriteten ingånget avtal och nekar ersättning till en godkänd leverantör som Förortsjuristerna?

Ingen huvudman har förordnats en ställföreträdare som föreslagits av leverantören i fråga. Det inte har inte heller funnits ingångna avtal om att tillhandahålla stöd till ställföreträdare. Det framgår av upphandlings- och förfrågningsunderlaget att det inte fanns några garantier för ersättning eller att leverantören erhåller uppdrag.

Förvaltningen har meddelat leverantören att, mot bakgrund av fullmäktiges uppdrag att fasa ut upphandlade leverantörer, kommer inga ytterligare förfrågningar om uppdrag att skickas ut.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

Som svar på remissen hänvisar överförmyndarnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Överförmyndarförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Det är arbetsmarknadsnämnden som har kommunfullmäktiges uppdrag att inrätta en förvaltarenhet och upphandla professionella ställföreträdare.

Det är överförmyndarnämndens uppdrag att lämplighetspröva föreslagna ställföreträdare och idka tillsyn över befintliga ställföreträdare. Detta gäller oavsett om ställföreträdarna är ideella eller professionella, oavsett om de tillhör en förvaltarenhet eller arbetar på uppdrag av ett företag.

Överförmyndarnämnden har inte förmedlat några uppdrag till det företag som arbetsmarknadsnämnden upphandlat. Det beror på att föreslagna ställföreträdare inte klarat den lämplighetskontroll som alla föreslagna ställföreträdare får genomgå oavsett om de är ideella eller professionella.

Frågorna i skrivelsen riktar sig till den politiska majoriteten.